

1801, der foreskriver, at de angaaende Grundens Afstaaelse for Veivæsenet, Vandsøer og Lodsmærker udgaaede Bestemmelser skulle være gjældende overalt, hvor der til Landets Forjvar eller offentlige Foranstaltningers Fremme behøves Afstaaelse af Kogens Grund eller Eiendom, og som i sin Indledning blandt saadanne Foranstaltninger udtrykkelig nævner Telegrafer, er vel af Administrationen anset som Hjemmel for Expropriation af Grund til elektriske Anlæg, men, ligesom dog ogsaa Tvivl om Rigtigheden af denne Antagelse er kommen til Orde, saaledes er det ikke usandsynligt, at Administrationen i Tilfælde af virkelig betydelige Expropriationer vilde anse det rettest i dette Niemed at søge en særlig Lov tilveiebragt.

Der findes imidlertid vigtige Omraader Telegrafvæsenet vedrørende, hvor Trangen til legislative Normer er følelig, saaledes Spørgsmaalet om Telegrafvæsenets Eneret, dels Hæft til at benytte offentlig og privat Grund til Anlæg af sine Ledninger samt om Straffeansvaret for visse Forbrydelser begaaede af Telegrafbeds- og Bestillingsmænd i denne deres Egenst. Det er disse i de fleste europæiske Telegraflovgivninger bevarede Spørgsmaal, som ere gjorte til Gjenstand for Bestemmelserne i det foreliggende Lovforslag.

ad §§ 1 og 2.

At der indenfor visse nærmere bestemte Grændser forbeholdes Staten Eneret til at befordre Meddelelser ad elektrisk Veie, er utvivlsomt grundet i Sagens Natur. Telegraferne og til dels de dermed i Klasse staaende elektriske Indretninger som Telefonter m. v. ere i dens nuværende Udvikling blevne et af Samfundets vigtigste og nødvendige Samfælsmidler, der i Betydning fuldstændig kunne sættes ved Siden af offentlige Veianlæg, Jernbanerne og Postvæsenet, og forat de kunne stilles til Raadighed overalt, hvor deres Tilstedeværelse betinge Fyldestgjørelsen af en Samfundsinteresse, og de i det videst mulige Omfang kunne gøres tilgængelige for og med fuld Likhed benyttes af Landets Indvaanere, bør Ledelsen og Udviklingen af disse Samfælsmidler være overdraget Staten. Kun ved en saadan af den private Konkurrence uforstyrret Raadighed over de elektriske Fjernmeddelelsesmidler kan Staten give dem den Ordning, der tjener det Almene bedst, medens i modsat Fald Forstjelligartethed i Reglerne for Afgangen til og Benyttelsen af Telegraferne og navnlig Ulighed i Betalingsvilkårene for Indvaanerne, efter som de boe nærmere eller fjernere de store Samfælsroutier, vilde blive de mundaagelige Følger.

Den Omstændighed, at Forholdene heri Landet have udviklet sig saaledes, at faktisk hele Telegrafnettet er i Statens Haand, tyder ogsaa paa, at den almindelige Bevidsthed godtkjender den Opfattelse, at Staten bør være den Ledende paa dette Omraade; men paa den anden Side gaer det ikke an at slaae sig til Ro ved det Bestaaende, thi, naar henses til de mangfoldige Forbedringer, som disse Anlæg stadig og i hurtig Folgerække ere underkastede, og hvorved navnlig Omkostningerne ved deres Udførelse betydelig forringes, tør det ikke benægtes, at der her er et Felt, som den private Entreprise, saafremt der ikke træffes Foranstaltninger derimod, mulig i en ikke fjern Fremtid kunde søle sig fristet til at bringe ind under sin Virkekreds, i hvilken Henseende kan henvises til de betydelige Forbedringer Telefonterne i den senere Tid have modtaget, og til de mange private Selskaber, der have dannet sig til disses Udnyttelse.

I følgende europæiske Stater er Eneretten til at befordre telegrafiske Meddelelser sikret vedkommende Regering ved Lov: Belgien, Lov af 4de Juni 1850; Nederlandene, Lov af 17de Marts 1852; Schweiz, Lov af 23de December 1851 og 20de December 1854; Tydskland, Rigets Grundlov Kap. IX, Art. 48; Italien, den sardiniske Lov af 23de Juni 1853; Rumænien, Lov af Oktober 1871; England, Lov af 9de August 1869; Serbien, Lov af 16de Februar 1867; Frankrig, Love af 2den—6te Mai 1837 og 27de December 1851; Portugal, Kongeligt Dekret af 17de Januar 1866 i Henhold til Lov af 25de Juni 1864; Grækenland, Lov af 18de December 1861; Norge, Lov af 19de Mai 1882.

Ved Ordene i Paragraf 1 „dansk Land- og Søterritorium“ er det tilstjttet at bestemme Enerettens Omfang saaledes, at den gjælder det hele Statens Højhedsret undergivne Omraade, og navnlig at affjære enhver Tvivl om, at telegrafiske og lignende Anlæg, der gaar ud paa at forbinde Landets Kyster med andre Landes, ere indbefattede under Statens Eneret. Det er vel ovenfor i Indledningen bemærket, at saadanne submeritime Telegrafanlæg maa antages at behøve Regeringens Samtykke, om der end ikke i Loven er hjemlet Staten Eneret paa Telegrafanlæg, dels formedelt den Disposition over Søterritorium, som Kablernes Ståndbringelse forudsætter, og dels af Hensyn til Tilveiebringelsen af Forbindelse mellem Kabelanlægget og Statstelegrafledningerne; men, ligesom der kan tænkes Tilfælde, hvor private Foretagender af denne Art med Nytte kunne exploiteres, uden at der findes direkte Tilslutning til en Statsledning, saaledes hviler Sætningen om det uberettigede i uden Regeringens Indvilligelse at indføre